

MAHİR ÜNSAL ERİŞ
Bangır bangır Ferdi alıyor evde...

MAHIR ÜNSAL ERIŞ 1980'de Çanakkale'de doğdu. Bandırma'da büyüdü. Arkeoloji okudu. Çeşitli dillerden kitaplar, makaleler, öyküler çevirdi; halen de çevirir. Gençlerbirlikli'dir; söylenişi bile güzel.

İletişim Yayınları 1767 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 244

ISBN-13: 978-975-05-1067-0

© 2012 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2012, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Erdek, 1974

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Ayten Koçal

BASKI ve *CILT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Cağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MAHİR ÜNSAL ERİŞ

**Bangır bangır
Ferdi alıyor
evde...**

İçindekiler

çok sıkılır arkadaşı ölen çocuklar.....	7
kimi sevse gülderen.....	15
biten bir aşkın ardından.....	23
bana küstüler.....	35
bilye hikmet.....	47
her kanser erken ölümdür.....	55
bir konsomatris hikâyesi.....	63
Ringo.....	73
mektup yazacak gün.....	81
hep klinsmann'ın yüzünden.....	89
kadınlar hep olmadık zamanlarda.....	101
ben evlenmeyi boşanmaktan daha çok seviyorum.....	111
vakitlice gelmeyen çiş.....	121
biraz uzunca bir diyet hikâyesi.....	133

TEŐEKKÜR

*Aksu Bora, Emel Uzun, Levent Cantek
ve Bandırma olmasaydı, olmayacaklardı.
Hepsine minnetle.*

çok sıkılır arkadaşı ölen çocuklar

Sarışın ve çilli bir karnabahara benzerdi Serkan'ın kafası. Yuvarlacık ve pütür pütürdü. Saçlarının küçük kıvrımlarının araları, komşannemin samanlığında saklambaç oynadığımız zamanlarda çerçöple dolardı. Samanlıktan çıkınca benim dümdüz –ipek gibi derdi annem– saçlarımı silkeleyerek kurtulduğum pisten pasaktan onu tek tek ayıklamak zorunda kalırdık. Komşannem de severdi onu, “Allah da seviyor-muş,” dediler, ondan yanına almışmış. Koskoca Allah, tutmuş da benim arkadaşşıma koymuş gözünü diyemiyorlar da!

Benim en eski dostumdu Serkan. Onu tam üç yıldır tanırdım ve bu da nerden baksan ömrümün yarısı ederdi. Günlük uğraşlarımız arasında, Almanyalı'nın evinin ardındaki açıklığa ekili ekinlerin arasında koşuşturmak, büyük dutun tepesine tüneyip aşağı tükürmece oynamak, kerhane mahallesi yoksulluğuna haftada bir kez tenezzül eden tüp arabasının arkasına takılmak ilk sıralarda gelirdi. Bir seferinde durmamıştı kamyon da, ta polis lojmanlarına kadar gitmiştik. Mosmor olmuştu ellerimiz, soba boyasıyla boyanmış tüp kamyonu kafesine tutunmaktan. Cuma günleriye çevre

köylerden, nahiyelerden pazara zerzevatını getiren köylülerin park halindeki traktörlerine binip arabacılık oynama günümüz olurdu. Köylüler cahil oldukları için traktöre “motor” derlerdi. Biz onun traktör olduğunu bilir, köylülere de, motorlarına binmemize izin verdikleri için, sıcak bir sevgi ve merhamet duyardık. Boş adamlar değildik. Okul mokul işlerinde pek iyi değildik de, Serkan ekinlerden düdük yapmayı bilirdi mesela. Ben o işlerden pek anlamazdım. Ama benim de Koreli Zagor’dan öğrendiğim bir iki maharetim vardı elbet. Devedikenlerinin dış kabuğunu soyup içindeki lezzetli kısmını çıkarmayı bilirdim en azından. Bir de yakaladığım çekirgelerin bacaklarını koparıp, hop ağzıma atmayı. Bu cesurluğuma imrendiğini bilirdim. Cakam büyüktü Serkan’ın nazarında. En çok da ufaladığım kiremitlerin tozları ve tükürüğümle yaptığım kınaya şaşırmıştı.

Annesi, çalıştırılan evlerden birinde, çalıştırılan kadınlardan dandı Serkan’ın. Çalıştırılan evlerse bizim iki adım aşağıımızda olduğundan doğal bir komşuluğumuz vardı onunla. Her ne kadar diğerleriyle olduğu gibi akşam oturmalarına gelmeli gitmeli bir komşuluk olmasa da, annem Serkan’ın annesinin sutyeninden çıkardığı parayla aldığımız dondurmaları yememize kızmazdı. Demek ki onun iyi bir insan olduğunu annem de biliyordu. İlla ki iyi bir insandı. Komşannem öyle demişti, Allah bile yanına aldığına göre! Hepsi iyi insanlardılar. Ne zaman koştura koştura evden içeri girsek, ortalarındaysa annesi, değilse her zaman ortalarda olan Kız Fikret, önümüze yemek koyar, su verir, sonra da “Hadi bakalım dolaşın,” diye elimize on lira tutuşturup gönderirdi bizi. Bunları herhalde sadece iyi insanlar yapar.

İkinci yılımdı okulda. İkinci sınıfım yani. Altı yaş grubundan başlattılar beni geçen sene. Dünya hakkında hemen her şeyin farkındayım, bilgiliyim. Zaten dünyam da Engin’in bakkaldan Musa Aga’nın bahçeye kadar. Serkan’ınsa okul-

la, mekteple işi yok, cahil bildiğin, Atatürk'ü bile yaşıyor sanıyor, cumhurbaşkanı sanıyor, "Televizyonda gördüm oğlum!" diye tutturuyor, sadece yaşayanlar televizyona çıkıyor sanıyor, alay edince de ağlıyor hemen. Yazdırayım, demiş annesi bir ara, almamışlar mı ne olmuş; sonrasında da zaten Serkan istememiş. Keyfi yerinde. Sorarsan at arabacı olacak Musa Aga gibi, büyüyünce. Bunun için şart değil okula gitmek. Musa Aga okula mı gitmiş? Ne kadar para kazanıyormuş ama gündöndüden. Hele kömür zamanı kömür çekti mi, iki kat para alıyormuş, "Beygirim yoruluyor," diye. Okuması bile yok Serkan'ın, öyle kara cahil. Paraları tanıyor ama. Baraj beş lira, el öpen çocuklar on lira, Anıtkabir yirmi lira. Daha fazlası zaten elimize verilen cinsten değil. Moru, yeşili ve kahveyi biliyor. Yeter, daha ne?

* * *

Eve geliyoruz Serkan'la bir gün. Bizim eve. Annem bize gelmesini seviyor onun. İçi gidiyor bu buğday gibi sarı, kavruk çocuğa bakarken. Her fırsatta elimi başına, sırtına koyuyor, ağlar gibi seviyor. Ben görmediğim zamanlarda bir beşlik, onluk tutuşturuyor eline. Sonra evden çıkınca beraber harcıyoruz paraları. Dibinde kaymak olan leblebi tozlarından alıyoruz, çıkan padişah resimlerini ben biriktiriyorum ama, Serkan cahil çünkü. Benim onlara gitmemi sevmiyor annem ama pek. "Ne işiniz var oğlum sizin orda, çocuklar gitmez oraya," diyor. Ama Serkan orada yaşıyor, basbayağı da çocuk işte. "İlla evde oturacaksanız buraya gelin oğlum, burda oturun," diye tembihliyor beni hep. Bizim evde kadınlar var. Oturmuşlar sere serpe ağda yapıyorlar. Utanmıyorlar bizden de, birbirlerinden de. İki komşu kadın, bir de komşunun gelini. Apışmışlar, apış aralarına kadar sıvamışlar altlarını, yapış yapış yapıştırıp çekiyorlar tavada şekerle karılmış limonu. Macuncu ihtiyarın tornavidayla tahta çu-

buklara sıvayıp, iki buçuk liraya sattığı macunların limonlu-
su gibi... Bangır bangır Ferdi çalıyor evde, zamanın çok ev-
leri gibi. Camlardan, aynalardan, duvarlarda asılı posterler-
den dönüyor sesi Ferdi'nin titreyerek, titreterek; kadınlar bir
yandan şerbetlenmemiş parmaklarının ucuyla tuttıkları si-
garalarını tellendirip bir yandan eşlik ediyorlar Ferdi Bey'e,
yarı dudaklarıyla. İnsanların kederli olmayı çok sevdiği yıl-
lar. Her şeye sinmiş bir Maltepe sigarası kokusu, bir ucuz-
luk, bir pazardan alınmışlık, bir muşambalık. Serkan bakmı-
yor, o alışkın. Ben merak ediyorum ama. Kadınların edepsiz-
ce ayrılmış bacaklarına bakıyorum, sanki orda bile değilmi-
şim gibi çaktırmadan. Küçükük ellerimle baldırlarına şöyle
bir vurursem, bacakları dalgalanarak odanın ortasına ya-
yılacak, büyüyüp büyüyüp bütün evi dolduracaklar sanki.
Öyle gevşek ve iddiasız bacaklar. Ama bembeyazlar, sıcak
bir şeyler oldukları belli. İlk kez farkına varıyorum insan eti-
nin. Annemin sesiyle kendime geliyorum. "Hadi yemek koy-
dum, geçin de yiyeceğiniz mutfakta." Evin göğüne sinmiş duma-
nın arasından geçerek mutfağa gidiyoruz beraber, benim gö-
züm Galatasaray posterine takılıyor. Semih, Galatasaray'da
o zamanlar, sonra Fenerbahçe'ye geçince, kıyamamıştı ba-
bam postere de sadece Semih'in yüzünü yakmıştı sigarasının
ucuyla. Daha epey durmuştu poster duvarda, kadrosundaki
yanık yüzlü stoperiyle. En büyüğün Beşiktaş olduğu yıllar,
biz hepimiz Galatasaraylıyız ama. İnadımız inat.

İkişerli paylaştırılmış dört yumurta yemeğimiz. Üstünde
biraz pul biber, biraz kimyon. Çoğunlukla tavadan yiyoruz,
bazen de tabaklarımızdan iki iki. Annemin misafiri var bu-
gün, güzel tabakta geliyor önümüze her günün emektar yu-
murtası o yüzden. Sarısına ekmek batırarak başlıyoruz iki-
miz de. Sarı patlıyor ve start veriliyor, yarışircasına yiyoruz.
İçeriden kadınların sesleri geliyor bir yandan. Duyulmu-
yor sanıyorlar belli ki, Ferdi'ye güveniyorlar. Ama Ferdi'nin

umurunda mı, şarkısını söylüyor bağıra ağlaya. Kadınlar, daha çok bağırdıklarının farkında değiller Ferdi'den. "Yazık bu çocuğa," diyor bir tanesi, şu tam burnunun ucunda ben rengi değil de ten rengi bir beni olan kocakarı. "Vallahi üzülüyorum, ziyan oluyor masum. Yok muymuş babası, verse ler ya babasına, nerde görülmüş kerhanede çocuk büyütüldüğü." "Kim bilir kim?" diyor ötekilerden biri, kapının aralığından görüyorum oturduğum yerden, donsuz apışına kadar kılları sıra sıra dizileni. Uzun uzun, kara kara. Serkan'a bakıyorum. İkinci yumurtasının sarısını patlatamamış, elinde ekmek kabuğuyla öylece bekliyor, öteki elini yüzüne, dirseğini masaya dayamış. Üstünde bir penye, leş gibi, yakası sünmüş. Saçları tüylenmiş sanki, ne zaman kirlense tiftik gibi olur çünkü kafası, keçeli kalemlerin bitince çıkardığımız içleri gibi olur. Rengi koyulur sanki. Dedim ya, ikinci sınıftayım. Okuyorum, bilgiliyim, anlıyorum bir tatsızlık olduğunu. Kadınlar uzattıkça uzatıyorlar mevzuyu içerde, ağdalı sesleriyle. "Ben doydum, Osman Aga'ya gidelim mi, Filiz'e bindirir belki bizi?" diyorum. Filiz, Osman Aga'nın beygiri. Beyaz, mutsuz ve yorgun bir at. Yaşı Serkan'la ben den bile fazladır. Araba çekmekten o kadar bıkmış ki, pişman olmuş dünyaya at olarak geldiğine. Ama adı Filiz. Tazecik bir ad, genç kız adı gibi. Daha da küçükken sormuştum Osman Aga'ya, "Soyadı var mı Filiz'in?" diye, okula gitmiyordum ama o zamanlar daha. "Biçer," demişti, kahkahasını Bulgarca atarak. Neden Biçer? "Benim soyadım ya, o da benim kızım."

Çıkıyoruz evden. Keyfi çabuk geliyor Serkan'ın. Osman Biçer bizi bindirmiyor beygirine gerçi. "Kırk zembil kömür taşıdı kızım benim, diyor. Dinlensin azıcık." Neyse ki mesele yapmıyoruz bunu pek. Oyalanacak çok şey var, gam değil. Ben Serkan'dan daha çok üzülüyorum bacakları kılı karıların edepsizliğine. O alışmış, unutuveriyor hemen. Yumurta-

sını yiyemedi diye üzülyorum sonra da. Bari ekmeğe salça sürüp verseydi annem. Ekinlere gidiyoruz koşmaya, koşmak demiyoruz biz ama. Yüzmek diyoruz, deniz yeşil bize. İçinden düdüğü yapabileceğimiz bir deniz. Yorulana kadar koşuyoruz, sonra yorulduğumuz yerde atıyoruz kendimizi sırtüstü. Kollar başların altında yastık, göğze bakarak sonsuz meraklara dalıyoruz. “Allah olsan uçar mıydın?” “Talikacı Tahir’in oğlu neden sağır olmuş?” “O şimdi cennete gidince de mi duymayacak?” “Ağzında ne kadar tükürük biriktirebilirsin?” “Babam mı döver, Tommiks mi?” Serkan’ın babası bence yok; o, “Amerika’da polis,” diyor ama. Babası Amerika’da polis olsa, adı Serkan mı olur?

Ezan okununca bitiyor gün çocuklar için. Ben ezan okununca ödevlerime koşuyorum, babam kulaklarımı büküyor yoksa, çok acıtıyor. Tahir’in oğlu Ecevit hem kepçe kulaklı olmuş hem geri zekâlı bu yüzden, zaten sağır da. Serkan, ezan okunmadan eve gidemiyor zaten; öyle tembihlenmiş. Sümüğünü koluna silerek ayrılıyor yanımdan. Benim ödevim yok aslında, yine de eve gidiyorum ama. Babamın kulaklarımı çekmesinden, sabah bir eşek olarak uyanmaktan korkuyorum. Ezan bu. İncirin yanındaki patikadan eve doğru yürüyüşünü görüyorum en son, yanı sıra yürüdüğü ekinlerden bile kısa. Hava yorgun alacalanıyor, bal gibi ağırlaşıyor. Üstündeki kirli penyenin grisiyle havanın kararışına karışıyor sanki Serkan, patika boyunca.

* * *

Öğlene doğru uyanıyorum ertesi günü. Babam işte, anemse pazara, şehre inmiş. Kahvaltı, masanın üstünde öylece duruyor. Açıkta kalınca küsüp kurumuş, sararmış peynirlere bakıyorum, canım istemiyor kahvaltı etmek. Fırlayıp çıkıyorum evden, incirin yanından patikaya yollanıyorum. Serkanların eve geliyorum sonra. Kerhaneye. Kapılar

suskun, üzgünce kapalı. Camlarda asılı bir tek yüz yok, olur şey değil. Evin önünde adamlar, arabalar, etrafında kasetçiler, çakmakçılar yok. Herkes toplanıp başka bir yere gitmiş sanki. Doğru Engin Bakkal'a koşuyorum, korkuyla, hasetle, merakla. At arabacılar bira kasalarını dikmişler, üstlerinde oturuyorlar bakkalın önünde. Bir tanesi de küçük tüpün üstünde tüneyivermiş. Soruyorum Engin'e: "Neden evde yoklar?" "Erdek'e denize mi gittiler yoksa?" Gözlerini utanır gibi kaçırıp, bir şeylerle uğraşmış görünmeye çalışarak, "Ölmüş dediler Serkan için," diyor bakkal. "Ateşlenmiş gece, apar topar götürmüşler. Hastanede ölmüş." Ne kolay söylüyor.

Merdivenlerinden iniyorum bakkalın. Aynı patikadan evin yoluna düşünüyorum. Karnımın içinde bir şeyler kayıyor sanki, asitli bir şeyler. Arasında koştuğumuz ekinler gibi yarıyor içim. Ölmek ne bilmiyorum. Merak da etmedim hiç. Yani iyi kötü bir fikrim var aslında, tam olarak ayrıntısını bilmiyorum ama. Tatil gibi bir şey sanıyorum onu, taşınmak gibi, kesin bir şey. Onu bir daha göremeyeceğimi biliyorum yine de fakat. Bu kadar ani olmasına, böyle habersizce kaçır gibi olmasına üzülüyorum sonra, bozuluyorum biraz. Çağırsaydı ben de gelirdim belki?

Yolda bir çocuk duruyor önümde, mahalleden, sümüğü ağzına kadar akmış. "Gazoz içmiş aspirinle," diyor. "Ondan ölmüş Serkan. Doktor söylemiş kocanineme. Ben hiç gazoz içmem artık."

"Siktir lan!" diyorum, Serkan'dan öğrenmişim. Eve giriyorum koşarak.

Günün devamında Serkan yok artık. Yapacak hiçbir şey yok yani. Bir Orhan kaseti buluyorum masanın üstünde. Ferdi'yi takmak için çıkarılmış teypten. Televizyonun altına yerleştiriyorum, televizyonu açıyorum. Ekranda karıncalı görüntü kıpırdanırken beklemeye geçiyorum, Orhan'ın fil-

mi başlasın. Almanyalı'nın evinde video var. Kaseti koyunca başlıyor film. Başlamıyor bizimkinde. Kendi yüzümün yansımaya bakakalıyorum televizyonda, sümüklerim akmış benim de. Gözlerim şişmiş sanki, bir tuhaf görünüyorum. Of, ne sıkıcı hayat! Ezana kadar ne yaparım ya ben şimdi.